

Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt

Joost Bruggeman,

projectleider vanuit mboRijnland:

‘De arbeidsmarkt is volop in beweging. Er is sprake van grote tekorten in met name de sectoren techniek, ICT, zorg en onderwijs. Technologische ontwikkelingen gaan snel. De uitdaging voor het onderwijs is om snel te kunnen anticiperen op de veranderende vraag en ontwikkelingen. Dat vraagt om nauwe samenwerking van zowel het onderwijs, de ondernemers als de gemeenten.’

Doel en thema's

Het realiseren van een optimale aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Het project werkt daarbij vanuit twee thema's: **innovatie** en **tekorten op de arbeidsmarkt**.

Innovaties en technologische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. De benodigde kennis en vaardigheden van werknemers verandert hierdoor. Beroepen veranderen, verdwijnen en (combi-beroepen) ontstaan. Studenten moeten de vereiste kennis en vaardigheden leren en voorbereid worden op een steeds veranderende arbeidsmarkt. Na het diploma volgt een leven lang leren. Docenten hebben hiervoor actuele kennis en vaardigheden nodig. Intensieve samenwerking tussen onderwijs (op alle niveaus) en bedrijfsleven is cruciaal voor een goede aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt.

Vervolg van het project

Het project Aansluiting Onderwijs Arbeidsmarkt is in 2018 omgevormd naar een brede **Kenniskring** waar onderwijs, werkgevers en lokale overheden elkaar periodiek ontmoeten.

Innovaties en tekorten op de regionale arbeidsmarkt blijven centrale thema's. De Kenniskring is vooral bedoeld als een relatiernetwerk waarin partijen elkaar weten te vinden, ideeën en ervaringen kunnen uitwisselen over onderwerpen waar men ieder voor zich mee bezig is, waar men vraagstukken voor kan leggen, kan sparren, inspireren en uitdagen.

De Kenniskring wordt twee keer per jaar georganiseerd, telkens met een specifiek onderwerp. Dat kan de snel veranderende arbeidsmarkt 071 zijn en hoe kwaliteitsagenda's van het onderwijs daarop aansluiten. Of thema's als global citizenship onderbrengen in curricula en internationalisering, maar ook hoe aan te sluiten op thema's als duurzaamheid en circulaire economie. De Kenniskring beoogt niet de oplossingen aan te dragen, maar wel de uitwisseling te bevorderen binnen de triple helix.

De Kenniskring zal naast een vaste kern van partners een wisselende samenstelling kennen door partijen te betrekken waar verbinding mee te maken valt en/of waar overlap is.

In 2018 is als eerste gestart met de Masterclass Onderwijs en Arbeidsmarkt. Een brede groep van professionals uit de Leidse regio werd hiervoor uitgenodigd. De 25 deelnemers zijn vervolgens in vier sessies meegenomen door de quickscan van de arbeidsmarkt van de Leidse regio die in opdracht van Economie071 is opgesteld door Bureau Blaauwberg. Dit informatiedichte document werd zo voor de deelnemers levendig en concreet toepasbaar. De bijeenkomsten hebben ook bijgedragen aan een hechter netwerk binnen de regio omdat ook professionals van buiten de partners van de Leidse regio waren aangehaakt.

Na de masterclass is Forum071 van start gegaan via www.forum071.nl. Dit is het online platform van Economie071 waar men verder kan discussiëren over thema's uit de Economische Agenda Leidse regio. Als eerste stond het thema De Arbeidsmarkt van de toekomst centraal. Op het forum kunnen professionals kennis delen, inspiratie opdoen en een vraag stellen aan de community. Hier wordt steeds meer gebruik van gemaakt en heeft ook achter de schermen al tot de nodige koppelingen van mensen en initiatieven opgeleverd.

De eerste Kenniskring Aansluiting Onderwijs Arbeidsmarkt 071 werd 8 oktober een gedenkwaardige. Een grote opkomst, aansprekende presentaties en pitches en een brand-evacuatie naar het kantoor van Blaauwberg zorgden voor de bijzondere start van dit platform. De vraagstellingen krijgen een vervolg op www.forum071.nl en in een volgende bijeenkomst in april 2019. Opbrengsten van de inleidingen en pitches tijdens de eerste Kenniskring:

1. Er is reden voor optimisme: de schaarste op de arbeidsmarkt is aanleiding voor een re-design van het

Categorie: lopend project

onderwijs en een doorbraak in de samenwerking tussen onderwijs en beroepenveld.

2. We komen op onbekend terrein en zullen vast regels tegenkomen waar we omheen moeten...
3. De kolommenstructuur van het onderwijs zal niet verdwijnen, maar er komen wel veel meer dwarsverbindingen.
4. Zowel bedrijven als onderwijs zullen echt fysiek in beweging komen. Fysieke mobiliteit – elkaar opzoeken – hangt nauw samen met mentale mobiliteit.
5. Daarmee wordt re-design een zaak van beweeglijke pioniers. Die hebben steun en kennis nodig, dat is de kern van deze kenniskring.
6. Voorbeelden hiervan zijn de ambities in de Kwaliteitsagenda van mboRijnland waarbij het onderwijs nadrukkelijker samen met bedrijven vorm wil geven aan verbetering en meer samen wil optrekken als het gaat om lesprogramma's. Te beginnen binnen de Centra voor

Innovatief Vakmanschap (CIV) Smart Technology en Zorg & Welzijn. Twee sectoren waar de arbeidsmarkt sterk aan het veranderen is, die cruciaal zijn voor de economische ontwikkelingen van de regio en die te lijden hebben onder krapte. Met het project 'Hybride banen in Leiden' wordt gestart met bovengenoemd re-design van de (onderwijs) arbeidsmarkt wat leidt tot aantrekkelijkere loopbanen, kruisbestuiving en innovatie in het onderwijs én andere sectoren. Op de oproep tijdens de Kenniskring om hierbij aan te sluiten werd enthousiast gereageerd.

De Kenniskring lijkt gezien de grote opkomst en het appèl op samenwerking vanuit diverse deelnemers, duidelijk in een behoefte te voorzien.

Het is mooi om te zien dat meer en meer initiatieven starten en stakeholders elkaar weten te vinden. Deelnemers

aan de Kenniskring kunnen hier hun voordeel mee doen door zelf deel te nemen of door kennis te nemen van de ervaringen. Naast de eerder genoemde CIV's en daar binnen de samenwerking met Smart071, mboRijnland Hogeschool Leiden en het project "Hybride werken" (SCOL) zijn dat bijvoorbeeld ook het "Masterplan techniek" (Leiden Kennisstad,) de doorontwikkeling van Technolab en de bouw van een Open Innovatielab op Leiden Bio Science Park.

Welke kostenstructuur wordt gehanteerd?

De organisatie van de Kenniskring vraagt capaciteit van de projectleider en communicatieadviseur van de initiërende partner: mboRijnland. Evenals een beperkt budget voor de invulling van het inhoudelijke programma. Er wordt gewerkt met gesloten beurzen en de inzet ligt bij de diverse ketenpartners die trekker zijn per deelproject/initiatief.

De urgentie

De huidige arbeidsmarkt laat twee belangrijke trends zien: In een aantal sectoren wordt er een tekort aan arbeidskrachten verwacht of is er al een tekort én innovaties en technische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Voor een gezonde economische ontwikkeling is beschikbaarheid van voldoende goed gekwalificeerd personeel in de Leidse regio essentieel. Om dit te bereiken is het belangrijk dat het onderwijs aansluit bij de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Hiervoor is kennis van de huidige en toekomstige arbeidsmarkt en samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven essentieel. Dit is de focus van project Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt van Economie071.

De opdracht

Bijdragen aan een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

Dit project is een bijzondere tussen de andere projecten van Economie071. Waar de andere projecten een project op zich zijn, is het project AOA een Kenniskring en projectgroep in één. De groep AOA initieert en bundelt initiatieven en is een denktank en expertisegroep dat focust op belangrijke trends op de arbeidsmarkt en de gewenste aansluiting van het onderwijs hierop. In 2017 zijn twee arbeidsmarkt-thema's gekozen (innovatie en tekorten op de arbeidsmarkt) en is gestart met verschillende initiatieven zoals de Masterclass Onderwijs en Arbeidsmarkt,

Forum071 en de halfjaarlijkse Kenniskring Aansluiting Onderwijs Arbeidsmarkt.

Projectstructuur

Bestuurlijk opdrachtgever: Ricardo Winter, mboRijnland
Ambtelijk opdrachtgever: Jasmijn Bongers, Economie071
Projectleider: Joost Bruggeman, mboRijnland
Projectboard: alle organisaties en bedrijven die inhoudelijk initiatieven ontwikkelen op de gestelde focus binnen het thema Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.
Tot nu toe zijn betrokken Universiteit Leiden, Hogeschool Leiden, SKOL Bonaventura, Gemeente Leiden, Rabobank Leiden-Katwijk, Ons Platform, mboRijnland en VNO-NCW.